

Betænkning afgivet af Det Enerkipolitiske Udvalg den 3. maj 2006

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning, lov om varmforsyning, lov om Energinet Danmark, lov om planlægning, lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner samt lov om kuldioxidafgift af visse energiprodukter

(Energispareaftalen, havvindmølleudbud, statens købepligt til regionale eltransmissionsnet og gasdistributionsnet, kommuners påbegyndelse af nye aktiviteter i relation til bestemmelserne om modregning i bloktilskud m.v.)

[af transport- og energiministeren (Flemming Hansen)]

1. Ændringsforslag

Transport- og energiministeren har stillet 25 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 9. februar 2006 og var til 1. behandling den 21. februar 2006. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Det Enerkipolitiske Udvalg.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 5 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og transport- og energiministeren sendte den 14. december 2005 dette udkast til udvalget, jf. EPU alm. del – bilag 83. Den 10. og den 22. februar 2006 sendte transport- og energiministeren de indkomne høringssvar samt notater herom til udvalget.

Teknisk gennemgang

Transport- og energiministeren afholdt den 10. januar 2006 en teknisk gennemgang af et udkast til lovforslaget for udvalget. Ministeren sendte den 21. december 2005 og den 11. januar 2006 materiale vedrørende den tekniske gennemgang, jf. EPU alm. del – bilag 100 og 111. Ministeren har endvidere den 2., 17., 20. og 24. marts 2006 sendt udvalget diverse notater, spørgsmål og svar m.v., som er indgået i de politiske drøftelser om lovforslaget inden fremsættelsen og i forbindelse med lovforslagets 1. behandling.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra:

Brancheforeningen for Biogas,
Danmarks Naturfredningsforening,
Dansk Fjernvarme og
Euroheat & Power.

Transport- og energiministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Deputationer

Endvidere har Brancheforeningen for Biogas og Dansk Fjernvarme mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 14 spørgsmål til transport- og energiministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Udtalelse fra transport- og energiministeren

Transport- og energiministeren har oplyst følgende over for udvalget.

Der foreslås med lovforslaget indsat et § 37 a, stk. 1, i elforsyningsloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 28, samt ændringsforslag til samme bestemmelse.

Det følger af bestemmelsen, at hvis der i en hel eller delvis kommunalt ejet virksomhed omfattet af § 37, stk. 1, eller i en virksomhed, som de pågældende virksomheder direkte eller indirekte ejer andele i, påbegyndes væsentlige nye aktiviteter uden tilladelse fra transport- og energiministeren, er udgangspunktet, at de pågældende aktiviteter eller ejerandele i de virksomheder, hvori aktiviteterne foregår, skal afstås, eller eventuelt at midler anvendt til sådanne aktiviteter skal betragtes som uddelelinger efter § 37, stk. 1. Efter den gældende § 37, stk. 10, som bestemmelsen afløser, er udgangspunktet, at hele den koncern, hvori den pågældende aktivitet er placeret, skal afstås.

Det følger af lovforslagets § 9, stk. 5, at ovennævnte bestemmelse har virkning fra den 12. juni 2003, hvilket er tidspunktet for ikrafttrædelsen af den gældende § 37. Begrundelsen for at give bestemmelsen virkning fra dette tidspunkt er, at transport- og energiministeren hermed får hjemmel til en videre brug af tilladelse med vilkår end det, som fremgår af den gældende § 37, stk. 10, på forhold, som allerede måtte have fundet sted inden lovens ikrafttræden. Energistyrelsen, til hvem administrationen af bestemmelsen er delegeret, behandler for øjeblikket en række sager i medfør af den gældende § 37, stk. 10.

Under hensyn til, at ovennævnte lovforslag ved ikrafttrædelsen får virkning på forhold, som allerede måtte være indtruffet, findes det urimeligt byrdefuldt i perioden fra fremsættelsen og frem til ikrafttrædelsen at håndhæve den gældende § 37, stk. 10, med den virkning, at en kommune potentielt skal afstå hele sin forsyningskoncern, idet udgangspunktet efter bestemmelsens ikrafttræden vil være, at kommunen alene skal afstå den pågældende aktivitet eller ejerandele i den virksomhed, hvori aktiviteterne foregår. Energistyrelsen vil derfor undlade at træffe afgørelse indtil det tidspunkt, hvor det foreslåede § 37 a, stk. 1, træder i kraft. Såfremt det foreslåede § 37 a, stk. 1, eller bestemmelsen om virkningstidspunktet i § 9, stk. 5, måtte bortfalde under lovforslagets behandling, vil Energistyrelsens afgørelser blive truffet på baggrund af den gældende § 37, stk. 10.

Tilsvarende gælder for den foreslåede parallelle bestemmelse i varmforsyningslovens § 23 m, stk. 1, som affattet ved lovforslagets § 3, nr. 9.

4. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, S, DF, KF, RV og SF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Flertallet lægger vægt på, at lovforslaget sikrer rammer for gennemførelse af energispareaftalen af 10. juni 2005 om en markant styrkelse af energispareindsatsen. Flertallet finder det rigtigt, at net- og distributionsvirksomhederne inden for el-, naturgas- og varmforsyning pålægges at yde en mere effektiv indsats inden for de nuværende økonomiske rammer, og uden at dette indebærer øgede udgifter for forbrugerne. Lovforslaget sikrer, at virksomhederne underlægges målstyring og gives stor metodefrihed, således at der kan opnås konkrete, dokumenterbare energibesparelser. Endvidere får virksomhederne adgang til på et kommercielt grundlag at anvende deres kompetencer over hele landet og inden for alle energiformer.

Flertallet kan med de stillede ændringsforslag tilslutte sig forslaget om ændringer og præciseringer af bestemmelsen i elforsyningslovens § 35 om statens køberet og -pligt til de regionale eltransmissionsnet og den tilsvarende bestemmelse i naturgasforsyningslovens § 34 om naturgasdistributionsnettene. Det er positivt, at der med de foreslåede præciseringer af bestemmelserne skabes bedre klarhed over bestemmelsernes rækkevidde. Ændringerne er i overensstemmelse med bestemmelsernes formål og ligger inden for rammerne af den politiske aftale af 29. april 2004 mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Kristendemokraterne samt aftalen af samme dato mellem regeringen og Elfor om bl.a. uafhængighed i den overordnede infrastruktur på elområdet.

Flertallet finder ligeledes, at forslaget til ændring af bestemmelserne om modregning i kommuners bloktilskud ved modtagelse af vederlag m.v. ved afståelse af ejerandele i visse el- og varmforsyningsvirksomheder med de stillede ændringsforslag er hensigtsmæssigt. Flertallet har noteret sig, at ændringerne retter op på uhensigtsmæssigheder og forventes at føre til administrative lettelser såvel for virksomhederne som for administrationen.

Det er ligeledes tilfredsstillende, at lovforslaget sikrer, at de aftalte koncessionsvilkår for udbuddet af havvindmøller ved Horns Rev kan føres ud i livet. Udbuddet, der blev vundet af Energi E2, er en del af den politiske aftale af 29. marts 2004 om udbygning vedrørende vindenergi og decentral kraft-varme. Flertallet noterer endvidere med tilfredshed, at der med lovforslaget skabes forudsætninger for opfyldelsen af den sidste del af biomasseaftalen fra 1993.

Flertallet har med tilfredshed noteret sig, at lovforslaget muliggør, at Energinet.dk kan overtage og drive det lager, som DONG efter Europa-Kommissionens fusionsafgørelse skal sælge. Dermed sikres, at DONG's naturgaslagre forbliver i offentligt eje i overensstemmelse med aftalen af 7. oktober 2004 om vilkårene for salg af aktier i DONG A/S samt tidligere politiske aftaler fra 2000 og 2001 om naturgasprojektet. Med lovforslaget ændres ikke på det forhold, at Energinet.dk ikke kan udlodde overskud m.v. til staten.

De øvrige, mere teknisk prægede ændringer giver ikke flertallet anledning til bemærkninger.

Et *mindretal* i udvalget (EL) vil ved 3. behandling stemme hverken for eller imod lovforslaget. Enhedslisten vil stemme for ændringsforslag nr. 3-6, 8, 10, 13, 16-18, 20, 21 og 24, stemme imod ændringsforslag nr. 15 og stemme hverken for eller imod ændringsforslag nr. 1, 2, 7, 9, 11, 12, 14, 19, 22, 23 og 25.

Der er elementer i lovforslaget, som Enhedslisten kan støtte. Det drejer sig om de dele af lovforslaget, der understøtter nye mål for energibesparelser og fritagelse for varmforsyningspligt for lavenergihuse. Andre elementer er Enhedslisten ikke begejstret for. En lang række af dem skyldes liberalisering af energiområdet, der enten fordrer uhensigtsmæssige løsninger eller gør det nødvendigt med ualmindelig mange bureaukratiske tiltag, som der ikke er sikkerhed for virker. F.eks. er man

nødt til at kræve energispareindsatsen i udbud og henlagt til selvstændige selskaber for at sikre mod misbrug af midler eller udnyttelse af særstilling. Det gør desværre også, at energispareindsatsen risikerer at blive langsommeliggjort af udbudsprocesser, og at synergifordele i netselskaber ikke kan udnyttes, herunder en enklere finansieringsmodel, og det kan alt i alt betyde en mindre effektiv energispareindsats.

Liberaliseringen giver ydermere problemer med hensyn til sikring af de regionale net, som det er intentionen at staten skal overtage, når kommunerne ikke længere deltager i ejerskabet. Det fremgår af en lang række besvarelser, at selv ikke med de foreslåede ændringer af loven vil man kunne sikre, at Energinet.dk i sidste ende vil råde over nettet.

PSO-fritagelsen er Enhedslisten ikke sikker på virkningen af.

Den foreslåede § 37 skulle være en ændring fra gældende lov, som giver kommunerne større frihed i forbindelse med igangsættelse af nye aktiviteter inden for forsyningssektoren og ligeledes fusioner, f.eks. i forbindelse med kommunesammenlægningerne. Enhedslisten finder dog ikke, at den lettelse, der angiveligt skulle være tale om, er nær nok, og støtter KL's høringsbemærkninger om, at kommunerne som minimum skal kunne deltage i kommercielle aktiviteter, som ligger i naturlig forretningsmæssig tilknytning til virksomhedernes kernekompetencer.

Enhedslisten kan stadig ikke støtte biomassepålægget, når det indbefatter halm. Halm skal bruges til jordens genopbygning og til dyrehold, og derfor ønsker Enhedslisten heller ikke, at et halmpålæg kan overføres.

Lovforslaget indeholder i det hele taget en lang række lapperier, og det ville have været mere klædeligt med en opdeling af forslaget, så de enkelte temaer havde haft hver sit lovforslag.

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

5. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Til § 1

Af *transport- og energiministeren*, tiltrådt af *flertal* (udvalget med undtagelse af EL):

1) *Nr. 6* affattes således:

»6) § 9 a affattes således:

»§ 9 a. En virksomhed, som producerer fjernvarme på et kraft-varme-værk eller på et fjernvarmeværk, som den 1. oktober 2005 var indrettet til kraft-varme-produktion, betaler ikke beløb til dækning af omkostninger til offentlige forpligtelser efter § 8, stk. 3 og 4, for det elforbrug, som medgår til at producere fjernvarme til forbrugere ved hjælp af elektricitet. Fritagelsen gælder i 4 år fra ikrafttrædelsen af denne bestemmelse.

Stk. 2. En elforbruger, der producerer varme på et kraft-varme-værk med henblik på at dække sit eget varmeforbrug, betaler ikke beløb til dækning af omkostninger til offentlige forpligtelser efter § 8, stk. 3 og 4, for det elforbrug, som medgår til at producere varme i det varmeproducerende anlæg ved hjælp af elektricitet. Fritagelsen gælder i 4 år fra ikrafttrædelsen af denne bestemmelse.

Stk. 3. Der betales ikke beløb til dækning af omkostninger til offentlige forpligtelser efter § 8, stk. 3 og 4, for elektricitet, som fremstilles på solcelleanlæg med en installeret effekt på højst 6 kW pr. husstand, og som er undtaget fra elafgift ifølge lov om afgift af elektricitet.

Stk. 4. Omkostninger til offentlige forpligtelser, som ikke dækkes som følge af ovenstående bestemmelser, opkræves med en forholdsmæssig andel hos de øvrige forbrugere efter de i § 8, stk. 3 og 4, nævnte principper.

Stk. 5. Fritagelse for betaling af beløb som nævnt i stk. 1 og 2 kan betinges af, at et kraft-varme-produktionsanlæg opfylder nærmere angivne krav til elproduktionens andel af energiproduktionen.

Stk. 6. Transport- og energiministeren kan fastsætte regler om afgrænsning af virksomheder og produktioner, som omfattes af ovenstående bestemmelser, samt om måling og dokumentation af elforbrug.««

[Fritagelse for PSO-betaling for elektricitet til varmeproduktion]

2) I den under *nr. 19* foreslåede ændring af § 28, *stk. 1*, ændres »§ 8, stk. 1« til: »§ 8«.

[Systemansvarets offentlige forpligtelser omfattet af hele § 8]

Af *transport- og energiministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

3) I den under *nr. 26* foreslåede affattelse af § 35 affattes *stk. 3* således:

»*Stk. 3.* Til ejerskifte efter *stk. 2* medregnes ikke ejerskifte til ejerandele i forbrugerejede virksomheder, når overtagelse af ejerskabet er en vedtægtsmæssig betingelse for overtagelse af brugen af virksomhedens installation hos den nye forbruger. Såfremt en forbrugerejet virksomhed som omfattet af 1. pkt. ændrer sine vedtægtsmæssige bestemmelser, således at ejerskabet til andelen i virksomheden gøres uafhængigt af brugen af virksomhedens installationer, skal dette anses for et ejerskifte efter *stk. 2*, uanset om der måtte være indtrådt en situation omfattet af *stk. 2*, og uanset indholdet af *stk. 5*.«

[Ændringer i ejerskab til forbrugerejede virksomheder]

4) I den under *nr. 26* foreslåede affattelse af § 35, *stk. 4*, indsættes efter »som«: »direkte eller indirekte«.

[Præcisering af, hvilke virksomheder der omfattes]

5) I den under *nr. 26* foreslåede affattelse af § 35, *stk. 5*, affattes 3. *pkt.* således:

»En selskabsmæssig omstrukturering, som indebærer, at en ejer opnår bestemmende indflydelse i en virksomhed, der består efter omstruktureringen, er kun omfattet af 1. pkt., såfremt den pågældende ejer på tidspunktet for omstruktureringen besad bestemmende indflydelse i en virksomhed, som indgik i omstruktureringen, og som den 19. april 2006 direkte eller indirekte besad transmissionsandele.«

[Afgrænsning af rækkevidden af selskabsmæssige omstruktureringer]

6) I den under *nr. 26* foreslåede affattelse af § 35 indsættes efter *stk. 6* som nye stykker:

»*Stk. 7.* En selskabsmæssig omstrukturering, som indebærer, at en ejervirksomhed efter den selskabsmæssige omstrukturering i stedet bliver indirekte ejer af de pågældende transmissionsandele, er ikke omfattet af *stk. 5*, 1. pkt., medmindre transport- og energiministeren giver tilladelse hertil.

Stk. 8. En kommunes overdragelse af en virksomhed, som direkte eller indirekte besidder transmissionsandele, til forbrugere, hvis ejerskab bliver knyttet til brugen af virksomhedens installatio-

ner, jf. stk. 3, 1. pkt., er omfattet af undtagelsen i stk. 5, 1. pkt., såfremt kommunen ikke opnår vederlag i forbindelse med overdragelsen.«

Stk. 7-12 bliver herefter stk. 9-14.

[Afgrænsning af rækkevidden af selskabsmæssige omstruktureringer]

Af *transport- og energiministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af EL):

7) I den under *nr. 26* foreslåede affattelse af § 35, *stk. 7, 3. pkt.*, der bliver *stk. 9, 3. pkt.*, indsættes efter »stk. 3-6«: »eller 8«.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 6]

Af *transport- og energiministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

8) I den under *nr. 26* foreslåede affattelse af § 35, *stk. 8, 1. pkt.*, der bliver *stk. 10, 1. pkt.*, udgår »1 og«.

[Afståelse efter stk. 1 kan alene ske til staten]

Af *transport- og energiministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af EL):

9) I den under *nr. 28* foreslåede § 37 a, *stk. 1*, indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum:
»Afståelse efter 2. pkt. skal, medmindre særlige hensyn tilsiger det, ske snarest.«

[Præcisering af krav om afståelse]

Til § 2

Af *transport- og energiministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

10) Efter *nr. 9* indsættes som nyt nummer
»01. I § 15 a, *stk. 3*, indsættes efter »opgaver«: », herunder om udveksling af nødvendige data i de i *stk. 1* nævnte situationer og for at undgå sådanne situationer.««

[Sikring af dataudveksling]

Af *transport- og energiministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af EL):

11) I den under *nr. 12* foreslåede affattelse af § 34, *stk. 4*, indsættes efter »som«: »direkte eller indirekte«.

[Præcisering af, hvilke selskaber der er omfattet]

12) I den under *nr. 12* foreslåede affattelse af § 34, *stk. 5*, affattes 2. *pkt.* således:

»En selskabsmæssig omstrukturering, som indebærer, at en ejer opnår bestemmende indflydelse i et selskab, der består efter omstruktureringen, er kun omfattet af 1. pkt., såfremt den pågældende ejer på tidspunktet for omstruktureringen besad bestemmende indflydelse i et selskab, som indgik i omstruktureringen, og som den 19. april 2006 direkte eller indirekte besad distributionsandele.«

[Afgrænsning af rækkevidden af selskabsmæssige omstruktureringer]

Af *transport- og energiministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

13) I den under *nr. 12* foreslåede affattelse af § 34 indsættes efter stk. 6 som nyt stykke:
 »Stk. 7. En selskabsmæssig omstrukturering, som indebærer, at et ejerselskab efter den selskabsmæssige omstrukturering i stedet bliver indirekte ejer af de pågældende distributionsandele, er ikke omfattet af stk. 5, 1. pkt., medmindre transport- og energiministeren giver tilladelse hertil.«
 Stk. 7-10 bliver herefter stk. 8-11.

[Afgrænsning af rækkevidden af selskabsmæssige omstruktureringer]

Af *transport- og energiministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af EL):

14) I den under *nr. 12* foreslåede affattelse af § 34, *stk. 8, 1. pkt.*, der bliver stk. 9, 1. pkt., udgår »1 og«.

[Afståelse efter stk. 1 kan alene ske til staten]

15) Efter *nr. 12* indsættes som nye numre:

»02. I § 37 d, *stk. 1*, indsættes som *2. pkt.*:

»Denne bestemmelse gælder ikke for lagervirksomhed.«

03. I § 38, *stk. 1*, ændres »jf. dog § 37 d« til: »jf. dog § 37 d, for så vidt angår transmissionsvirksomhed udført af Energinet.dk«.

04. I § 40, *stk. 2*, ændres »transmissions- og distributionsydelse« til: »transmissions-, distributions- og lagerydelse«.

[Lagervirksomhed, uændret prisregulering for transmissionsvirksomhed]

Til § 3

Af *transport- og energiministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

16) Efter *nr. 1* indsættes som nyt nummer:

»01. I § 20, *stk. 1*, indsættes efter »forpligtelser«: », herunder omkostninger til energispareaktiviteter efter §§ 28 a, 28 b og 29,«.

[Indregning af omkostninger til energispareaktiviteter i varmepriserne]

17) Efter *nr. 6* indsættes som nyt nummer:

»02. I § 23 h indsættes efter *stk. 3* som nye stykker:

»Stk. 4. En virksomhed som nævnt i *stk. 1*, der er ejet af forbrugere, kommuner eller en selvejende institution, og som er koncernforbundet med en netvirksomhed med bevilling i henhold til § 19 i lov om elforsyning, kan i stedet for på den i *stk. 3* nævnte måde opfylde kravet om forbrugerindflydelse på følgende måde:

- 1) Forbrugerne, hvis ejendomme er tilsluttet virksomhedens anlæg, skal på den i § 23 k, *stk. 2*, nævnte måde vælge mindst to medlemmer af virksomhedens bestyrelse enten direkte eller via et repræsentantskab, og
- 2) forbrugerne, hvis ejendomme er tilsluttet virksomhedens anlæg, eller, såfremt virksomheden er kommunalt ejet, kommunalbestyrelserne i virksomhedens forsyningsområde skal deltage på den i § 23 k, *stk. 2*, nævnte måde eller på den i § 44, *stk. 2*, i lov om elforsyning nævnte måde i val-

get af flertallet af medlemmerne i bestyrelsen for den øverste juridiske person, og denne bestyrelse vælger herefter direkte eller indirekte virksomhedens bestyrelse.

Stk. 5. De i stk. 4, nr. 1, nævnte medlemmer skal have samme rettigheder og pligter som de øvrige bestyrelsesmedlemmer.

Stk. 6. For virksomheder, der drives i aktieselskabsform, finder aktieselskabslovens § 59, stk. 1, og stk. 2, 2. pkt., ikke anvendelse ved valg af medlemmer af virksomhedens bestyrelse efter stk. 4, nr. 1.«

Stk. 4 bliver herefter stk. 7.«

[Ændret forbrugerindflydelseskrav i visse fremføringsvirksomheder]

18) I den under *nr. 7* foreslåede § 23 k, *stk. 3*, ændres »En forbrugerejet eller kommunalt ejet virksomhed eller en virksomhed, der drives som selvejende institution, der ejer et anlæg til fremføring af opvarmet vand eller damp« til: »En virksomhed, der ejer et anlæg til fremføring af opvarmet vand eller damp, der er ejet af forbrugere, kommuner eller en selvejende institution«.

[Præcisering i forhold til selvejende institutioner]

Af *transport- og energiministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af EL):

19) I det under *nr. 9* foreslåede § 23 m, *stk. 1*, indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum:
»Afståelse efter 2. pkt. skal, medmindre særlige hensyn tilsiger andet, ske snarest.«

[Præcisering af krav om afståelse]

Af *transport- og energiministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

20) I den under *nr. 11* foreslåede § 28 b, *stk. 2*, ændres »under 400« til: »eller under 100«.

[Nedsættelse af fritagelsesgrænsen]

21) I den under *nr. 11* foreslåede § 28 b, *stk. 4*, indsættes som 2. *pkt.*:

»Dette gælder dog ikke energibesparelser, som udføres i varmedistributionsvirksomhedens distributionssystem.«

[Intet krav om selskabsmæssig adskillelse ved besparelser i fjernvarmesystemer]

Til § 4

Af *transport- og energiministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af EL):

22) Efter nr. 2 indsættes som nyt nummer:

»**01.** I § 2, *stk. 2*, ændres »gasdistributionsvirksomhed« til: »gasdistributions- og gaslagervirksomhed«.«

[Hjemmel til Energinet.dk til drift af gaslagre]

23) Efter nr. 3 indsættes som nye numre:

»**02.** I § 12, *stk. 1, nr. 1*, ændres »transmissionsvirksomhed og distributionsvirksomhed« til: »transmissions-, distributions- og lagervirksomhed«.

03. I § 12, stk. 1, nr. 2, indsættes efter »transmissions- og distributionsnet«: »samt lagerfaciliteter«.

04. I § 13, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Overskud fra lagervirksomhed kan alene anvendes til konsolidering, jf. dog stk. 4.«

05. I § 13 indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Transport- og energiministeren kan efter forelæggelse for et af Folketinget nedsat udvalg fastsætte særlige regler om anvendelse af overskud fra lagervirksomhed.««

[Krav om regnskabsmæssig adskillelse, anvendelse af overskud fra lagervirksomhed]

Til § 9

Af *transport- og energiministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

24) I stk. 4 ændres »8. februar 2006« til: »19. april 2006«

[Ændret virkningstidspunkt]

Af *transport- og energiministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af EL):

25) Som stk. 6 indsættes:

»Stk. 6. Såfremt ejervirksomheder, som den 1. januar 2005 tilsammen besad det direkte ejerskab til samtlige transmissionsandele i en transmissionsvirksomhed, inden den 9. februar 2006 har foretaget selskabsmæssige omstruktureringer, som har indebåret, at virksomhedernes direkte ejerskab til transmissionsandelene i stedet er blevet et indirekte ejerskab, vil disse virksomheder med transport- og energiministerens godkendelse inden den 1. juli 2007 kunne foretage en ny selskabsmæssig omstrukturering, som indebærer, at det indirekte ejerskab igen bliver direkte og svarende til ejerskabsforholdene på tidspunktet for den oprindelige omstrukturering, uden at bestemmelsen i elforsyningslovens § 35, stk. 5, 4. pkt., som affattet ved § 1, nr. 26, finder anvendelse.«

[Mulighed for restrukturering i overgangsperiode]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Ved § 1, nr. 6, i det fremsatte lovforslag ændres bestemmelserne i § 9 a, stk. 2 H-5., i elforsyningsloven.

§ 9 a er indsat i elforsyningsloven ved § 10 i lov nr. 1417 af 21. december 2005. Elforsyningslovens § 9 a er ikke sat i kraft, da ikrafttrædelsen af lov nr. 1417 afventer godkendelse efter EU-traktatens statsstøttebestemmelser.

Ved nærværende ændringsforslag til § 1, nr. 6, ændres § 9 a som helhed inkl. stk. 1 som affattet i § 10 i lov nr. 1417 af 21. december 2005. Ændringen foreslås af lovtekniske hensyn og indebærer ikke indholdsmæssige ændringer i § 9, stk. 1. Af lovtekniske grunde er gyldighedsperioden for bestemmelserne i § 9 a, stk. 1, indføjet i selve bestemmelsen, mens denne periode i lov nr. 1417 fremgår af lovens § 11, stk. 4.

Når Europa-Kommissionens godkendelse foreligger, vil § 9 a, således som bestemmelsen er affattet ved dette ændringsforslag, blive sat i kraft.

Til nr. 2

Det følger af ændringen, at der i § 28, stk. 1, som omhandler den systemansvarlige virksomheds offentlige forpligtelser, henvises til § 8 som helhed. Omkostningerne til nogle af de i § 28, stk. 1, nævnte forpligtelser afholdes af elforbrugerne efter bestemmelserne i § 8, stk. 3 eller 4, jf. stk. 1 (PSO-bidrag), mens andre omkostninger opkræves over den systemansvarlige virksomheds tariffer, jf. § 8, stk. 5-7.

Til nr. 3

Ændringerne i bestemmelsens 1. pkt. i forhold til lovforslaget er alene af redaktionel karakter. Den foreslåede bestemmelse i 2. pkt. er ny i forhold til det fremsatte lovforslag.

Det følger af bestemmelsen i stk. 3, 1. pkt., at ejerskifte til ejerandele i forbrugerejede virksomheder ikke medregnes til ejerskifte efter stk. 2, når overtagelse af ejerskabet er en vedtægtsmæssig betingelse for overtagelse af brugen af virksomhedens installation hos den nye forbruger. Bestemmelsen dækker således den situation, hvor forbrugere flytter til eller fra en forbrugerejet elvirksomhed, hvor ejerskabet er knyttet til installationen. Bestemmelsen omfatter også forbrugerejede virksomheder, som ud over elforbrugere er ejet af andre grupper af forbrugere såsom varmekonsumenter, når de vedtægtsmæssige vilkår for ejerskabet er som beskrevet i bestemmelsen. En sådan ejerstruktur med flere grupper af forbrugere vil eksempelvis kunne forekomme i en koncernstruktur, hvor et forbrugerejet holdingselskab både ejer en elnetvirksomhed og andre forsyningsvirksomheder. Begrebet koncernforbundet virksomhed skal forstås i overensstemmelse med definitionen af koncernvirksomhed i årsregnskabslovens bilag 1.B.3, jf. lovebekendtgørelse nr. 196 af 23. marts 2004 om erhvervsdrivende virksomheders aflæggelse af årsregnskab m.v. (årsregnskabsloven).

Det grundlæggende princip bag bestemmelsen er, at forbrugerne ejer virksomheden som en samlet gruppe, og at udskiftninger i ejerkredsen af forbrugere er uden betydning, så længe ejerskabet er baseret på brugen af en installation.

Ved forbrugere forstås både fysiske og juridiske personer. Det bemærkes, at det både gælder for fysiske og juridiske personer, hvis ejerskab til den forbrugerejede virksomhed er baseret på brugen af en installation, at de ikke har selvstændig betydning i forhold til stk. 2. Dette betyder, for så vidt angår juridiske personer, at disse ikke anses for virksomheder, der besidder indirekte ejerandele i en transmissionsvirksomhed.

Det forekommer endvidere, at virksomheder, som har bevilling til at udøve netvirksomhed efter elforsyningslovens § 19, ejer andele i en forbrugerejet virksomhed, som er omfattet af stk. 3, 1. pkt. Disse ejerskabsstrukturer er historisk betingede, og netvirksomheder med et sådant ejerskab til en forbrugerejet virksomhed omtales typisk som transformerforeninger. Hvis en transformerforening i en sådan situation vedtægtsmæssigt er sidestillet med de øvrige ejere (forbrugere) af den forbrugerejede virksomhed, således at transformerforeningens ejerandel ikke er omsættelig og derved ikke kan overdrages til nye ejere, vil den pågældende transformerforening blive sidestillet med andre virksomheder, hvis ejerskab er baseret på brugen af en installation. Ændringer i ejerskabet til den pågældende transformerforening vil således som udgangspunkt ikke kunne udløse pligt til afståelse af transmissionsandele i henhold til stk. 2. Dette gælder også ændringer som nævnt i forslaget til stk. 3, 2. pkt.

Det skal imidlertid understreges, at den forbrugerejede virksomhed altid vil være omfattet af stk. 2. Skift i ejerforholdene til den forbrugerejede virksomhed vil derfor kunne udløse pligt til afståelse af transmissionsandele efter stk. 2, hvis skiftet ikke er knyttet til overtagelse af brugen af virksomhedens installation, jf. undtagelsen i stk. 3, 1. pkt. Hvis en eller flere transformerforeninger måtte opnå bestemmende indflydelse i den forbrugerejede virksomhed, vil dette således udløse pligt til

afståelse af transmissionsandele efter stk. 2. Det forudsættes, at transformerforeningerne ikke i dag har bestemmende indflydelse i den forbrugerejede virksomhed.

Såfremt et selskab omfattet af bestemmelsen i stk. 3, 1. pkt., ændrer sine vedtægter, således at ejerskabet ikke længere er knyttet til forbrugsinstallationen og ejerandelene dermed gøres omsættelige, vil overdragelse af ejerandele ikke længere være omfattet af undtagelsen i stk. 3, 1. pkt. Med det foreslåede stk. 3, 2. pkt., vil konsekvensen af en sådan vedtægtsændring blive, at ændringen af vedtægterne i sig selv skal anses for et ejerskifte efter stk. 2, uanset om der måtte være indtrådt en situation omfattet af stk. 2, og uanset indholdet af stk. 5. Forslaget skyldes, at hensigten med en sådan ændring af de vedtægtsmæssige bestemmelser må formodes at være, at ejerandelene i virksomheden skal overdrages til andre end forbrugerne. Det vil herefter kun være et spørgsmål om tid, inden der indtræder en ejerskiftesituation, som efter stk. 2 vil udløse pligt for den ejervirksomhed, hvori den pågældende virksomhed direkte eller indirekte besidder ejerandele, til at afstå sine transmissionsandele til staten. Situationer omfattet af bestemmelsen kan dermed anses for at udgøre et anteciperet ejerskifte, og det vil sige, at det foregribes, at der vil indtræde en situation, der omfattes af stk. 2. Den foreslåede bestemmelse skal endvidere ses i lyset af, at der vil være tale om en omfattende spredning af ejerskabet til den omhandlede virksomhed, hvilket vil umuliggøre administrationen og håndhævelsen af bestemmelsen i stk. 2. Det findes derfor mest korrekt at anse selve ændringen af vedtægterne for et ejerskifte.

Til nr. 4

Tilføjjelsen til bestemmelsen foreslås alene med henblik på at præcisere, at undtagelsen fra stk. 2 både omfatter dispositioner vedrørende direkte og indirekte ejerandele i de virksomheder, der besidder minoritetsandelene i en kontrolleret virksomhed. Dispositioner vedrørende ejerandele i en virksomhed, som gennem en anden virksomhed ejer en minoritetsandel i en kontrolleret virksomhed omfattet af bestemmelsen, vil således også være omfattet af undtagelsen. Dette indebærer ikke indholdsmæssige ændringer i forhold til stk. 4 som indeholdt i lovforslaget. For så vidt angår udstrækningen af bestemmelsen, henvises derfor til bemærkningerne til lovforslaget.

Til nr. 5

For så vidt angår elforsyningslovens § 35, stk. 5, 3. pkt., som affattet i lovforslaget, henvises til det i ændringsforslag nr. 6 foreslåede stk. 7.

Formålet med det nye 3. pkt. er at undgå, at bestemmelsen i stk. 5, 1. pkt., anvendes til at omgå stk. 1 og 2. Dette kunne eksempelvis ske ved, at en virksomhed erhverver op til 49 pct. af ejerandelene i to eller flere virksomheder, som direkte eller indirekte besidder transmissionsandele, og hvoraf den ene virksomhed direkte eller indirekte har ejerandele i de andre, og at alle disse virksomheder dermed direkte eller indirekte har ejerandele i en ejervirksomhed. Ved en efterfølgende selskabsmæssig omstrukturering, hvorved de nævnte virksomheder fusioneres, ville denne ejer kunne opnå mere end 50 pct. af ejerandelene i den fortsættende virksomhed og dermed opnå bestemmende indflydelse, uanset at virksomheden inden fusionen ikke besad bestemmende indflydelse i nogen af de virksomheder, som indgik i fusionen.

Dette ville klart være i modstrid med formålet med bestemmelsen, hvilket er baggrunden for det nye 3. pkt. Det følger heraf, at en selskabsmæssig omstrukturering, hvorved en ejer opnår bestemmende indflydelse i en virksomhed, der består efter omstruktureringen, kun er omfattet af stk. 5, 1. pkt., såfremt den pågældende ejer på tidspunktet for omstruktureringen i forvejen besad bestemmende indflydelse i mindst en af de virksomheder, som indgik i omstruktureringen, og som den 19. april 2006 direkte eller indirekte besad ejerskab til transmissionsandele. Når det sidste komma i bestemmelsen er nødvendigt, skyldes det, at der i omstruktureringen kunne tænkes at indgå en eller

flere yderligere virksomheder, hvori ejeren på tidspunktet for omstruktureringen har bestemmende indflydelse, men som ikke oprindeligt har været ejere af transmissionsandele, hverken direkte eller indirekte, hvilket ikke bør gøre nogen forskel i forhold til bestemmelsens sigte. Det bemærkes i den forbindelse, at det forudsættes, at en virksomhed, hvori den pågældende ejer har bestemmende indflydelse, for at være omfattet af ordlyden i den foreslåede bestemmelse også på tidspunktet for omstruktureringen fortsat direkte eller indirekte skal besidde transmissionsandele, hvilket således er en betingelse for, at den selskabsmæssige omstrukturering er omfattet af bestemmelsen i stk. 5, 1. pkt.

Med bestemmelsen sidestilles de omstruktureringer, som ikke er omfattet af bestemmelsen i stk. 5, 3. pkt., med selskabsmæssige omstruktureringer, hvori der både indgår virksomheder, der direkte eller indirekte besidder ejerandele i transmissionsvirksomheder, og andre virksomheder, som ikke i forvejen direkte eller indirekte besidder transmissionsandele. Sådanne selskabsmæssige omstruktureringer er således heller ikke omfattet af bestemmelsen i stk. 5, 1. pkt., som alene omfatter omstruktureringer mellem virksomheder, der alle i forvejen direkte eller indirekte besidder transmissionsandele.

Det forhold, at en omstrukturering ikke omfattes af stk. 5, 1. pkt., betyder, at der vil skulle foretages en vurdering efter stk. 1 og 2.

I forhold til stk. 2 følger heraf, at der set i forhold til de i omstruktureringen involverede transmissionsandele vil skulle foretages en vurdering af, hvorvidt der er indtrådt en situation omfattet af bestemmelsen. Dette vil for eksempel være tilfældet, såfremt virksomheder, som ikke i forvejen direkte eller indirekte besidder transmissionsandele, gennem en fusion med virksomheder, der allerede direkte eller indirekte besidder transmissionsandele, opnår en samlet ejerandel i det fusionerede selskab på 50 pct. eller opnår bestemmende indflydelse. Heraf følger, at situationen omhandlet af stk. 5, 3. pkt., hvor en ny virksomhed opnår bestemmende indflydelse i en virksomhed, der består efter en selskabsmæssig omstrukturering, altid vil udløse pligt til afståelse efter stk. 2.

I henhold til stk. 1 kan transmissionsandele kun afstås til staten. Det følger heraf, at det direkte ejerforhold til transmissionsandele kun gyldigt kan ske til andre end Energinet.dk, såfremt dette enten er baseret på en selskabsmæssig omstrukturering omfattet af stk. 5, 1. pkt., eller på en udnyttelse af forkøbsrettigheder, køberettigheder og tegningsrettigheder stiftet før den 21. april 2004, jf. stk. 6.

Til nr. 6

Ændringsforslaget til elforsyningslovens § 35, stk. 7, svarer med en enkelt ændring til den i lovforslaget indeholdte bestemmelse i stk. 5, 3. pkt. Bestemmelsen foreslås flyttet til et selvstændigt stykke af redaktionelle årsager. Det fremgår af forslaget til nyt stk. 7, at selskabsmæssige omstruktureringer, som indebærer, at en virksomhed, der direkte ejer transmissionsandele (en ejervirksomhed) og som følge af den selskabsmæssige omstrukturering i stedet bliver indirekte ejer af de pågældende transmissionsandele, ikke vil være omfattet af bestemmelsen i stk. 5, 1. pkt., medmindre transport- og energiministeren giver tilladelse hertil. Kravet om tilladelse skyldes, at virksomhederne ikke frit skal kunne bringe sig ud af stk. 1, hvorefter transmissionsandele udelukkende kan afstås til staten, og ind i stk. 2, hvor pligt til afståelse alene indtræder, når der sker ejerskifte i virksomhederne, således som det er defineret i bestemmelsen. Såfremt der ikke gives tilladelse, vil konsekvensen være, at overdragelsen af det direkte ejerskab til transmissionsandelene i henhold til stk. 1 er ugyldig, idet det følger af stk. 1, at transmissionsandele udelukkende kan afstås til staten. Transport- og energiministerens tilladelse vil således være en betingelse for gyldigheden af den selskabsmæssige omstrukturering. Ministeren kan stille vilkår for meddelelse af tilladelse med henblik på at sikre, at statens købepligt indtræder ved enhver videreoverdragelse af det indirekte ejerskab til det tidligere direkte ejede transmissionsnet. Herved bliver det ved fastsættelsen af vilkår muligt at sikre, at

princippet i stk. 1 alene modificeres i den udstrækning, som hensynet bag tilladelsen kan begrunde. Tilladelse vil alene blive meddelt, såfremt virksomhederne kan godtgøre et reelt behov herfor begrundet i andre forhold end § 35.

En kommunes overdragelse af en virksomhed til forbrugerne vil som udgangspunkt skulle betragtes som en overdragelse efter stk. 2. Bestemmelsen i det foreslåede stk. 8 fastslår imidlertid, at overdragelsen på visse nærmere angivne betingelser skal anses som en selskabsmæssig omstrukturering efter stk. 5, 1. pkt. Det er således en betingelse, at forbrugernes ejerskab til virksomheden vedtægtsmæssigt bliver knyttet til brugen af virksomhedens installationer. Dette gælder også, hvis elforsyningsvirksomheden indgår i en koncern og denne overdrages til de forbrugere, som aftager ydelser fra forsyningsselskaberne i koncernen. Forbrugernes ejerskab til det overdragede holdingselskab vil i givet fald være knyttet til brugen af forsyningsselskabernes installationer. Dette ligger inden for rammerne af stk. 3, 1. pkt., hvortil der henvises. Endvidere er det en betingelse, at kommunen hverken direkte eller indirekte opnår vederlag i forbindelse med overdragelsen. Ændringen betyder, at kommuner vil få mulighed for at overdrage deres forsyningsvirksomheder med tilhørende ejerandele i transmissionsvirksomheder til forbrugerne.

Til nr. 7

Der er tale om en konsekvensrettelse som følge af ændringsforslag nr. 6. Ved henvisningen til stk. 8 videreføres princippet om, at der alene skal ske underretning til transport- og energiministeren i de tilfælde, hvor en transaktion medfører, at ejervirksomheden skal afstå transmissionsandele til staten.

Til nr. 8

Det foreslås, at henvisningen til stk. 1 udgår, idet der ikke efter stk. 1 indtræder pligt til afståelse. I henhold til stk. 1 kan transmissionsnet og ejerandele i transmissionsvirksomheder, der ejer sådanne net, udelukkende afstås til staten. Aftaler om afståelser, der strider mod dette, er uden retsvirkninger (nulliteter). Konstaterer transport- og energiministeren, at der er indgået en aftale i strid med stk. 1, vil ministeren som led i tilsynet med bestemmelsen gøre parterne opmærksomme på aftalens ugyldighed. Hvis parterne bestrider ugyldigheden, kan ministeren søge denne fastslået ved et civilt søgsmål mod aftalens parter.

Til nr. 9

Det er fundet hensigtsmæssigt at præcisere, at såfremt der som vilkår for bevarelse af ejerandele i virksomheder omfattet af § 37, stk. 1, stilles krav om afståelse af visse ejerandele eller aktiviteter i en eller flere af de pågældende virksomheder, skal dette som hovedregel ske snarest. Det svarer til det tilfælde, hvor tilladelse ikke gives overhovedet, og hvor kommunen herefter i medfør af § 37 a, stk. 1, 3. pkt., snarest skal afhænde samtlige ejerandele i de pågældende virksomheder.

Hvis der som følge af vedtægtsbestemmelser el.lign. er begrænsninger i kommunens muligheder for straks at afhænde ejerandele eller aktiviteter, vil afhændelse skulle ske, så snart der er skabt mulighed herfor. Kommunen vil være forpligtet til aktivt at søge eventuelle hindringer for en øjeblikkelig afhændelse af de pågældende ejerandele eller aktiviteter fjernet hurtigst muligt.

Det foreslås, at transport- og energiministeren, såfremt særlige hensyn tilsiger det, kan fravige kravet om, at afståelse skal ske snarest muligt. Kravet om afståelse snarest vil kun blive fraveget under helt særlige omstændigheder. En fravigelse påregnes i forhold til kommuners engagement i Elsam A/S og den kommende sammenlægning af Elsam A/S og DONG A/S. En række kommuner har historisk ejet andele i Elsam A/S. Den 10. december 2004 indgik finansministeren, DONG A/S og Elsam A/S »Rammeaftale for sammenlægningen af Elsam og DONG« med henblik på at gennemføre en fusion af de to selskaber med en efterfølgende børsintroduktion. I februar 2005 indgik

DONG A/S en aftale med de aktionærer i Elsam A/S, som ikke forinden havde indgået aftale med det svenske energiselskab Vattenfall om salg af deres aktier i Elsam A/S. I henhold til aftalerne kan en række af aktionærerne vælge mellem enten at afhænde deres aktier til DONG A/S mod kontant betaling eller at konvertere dem til aktier i det fusionerede selskab. Blandt disse aktionærer findes en enkelt kommunalt ejet forsyningsvirksomhed.

Der er ikke i medfør af elforsyningsloven hjemmel til, at kommuner kan eje aktier i DONG A/S, idet eksempelvis olie- og gasefterforskning ikke kan anses for tilknyttede aktiviteter til elforsyningsvirksomhed efter elforsyningslovens § 4, stk. 2. I lov nr. 1427 af 22. december 2004 om ophævelse af lov om Dansk Olie og Naturgas A/S m.v. og anlægslov for naturgasforsyning og ændring af lov om etablering og benyttelse af en rørledning til transport af råolie og kondensat, hvis formål er at skabe forudsætninger for en privatisering af DONG A/S, følger det imidlertid af forarbejderne til loven, jf. tilføjelse til betænkning afgivet af Det Energipolitiske Udvalg den 10. december 2004, at et flertal af partierne i Folketinget helt kan tilslutte sig den aftale, der er indgået mellem DONG og Elsam efter de i 10. december-overenskomsten opregnede bestemmelser, dvs. også rammeaftalens bestemmelse om børsnotering af det fusionerede selskab. Det samme flertal lægger endvidere vægt på, at der i den nye ejerkonstruktion er sikret en flertalspost for staten og Elsams nuværende ejere i det fusionerede selskab. Blandt de »nuværende ejere« indgår også kommuner. På baggrund af ovenstående og på baggrund af, at finansministeren, jf. samme tilføjelse til betænkning, over for udvalget har tilkendegivet, at lovforslaget ikke skal ændres i lyset af DONG-Elsam-aftalen, er det således ved vedtagelsen af den nævnte lov forudsat, at de kommunale ejere af Elsam kan medvirke til at gennemføre fusionen.

En kommunes engagement i det kommende fusionerede selskab må imidlertid vurderes at udgøre væsentlige nye aktiviteter i medfør af elforsyningslovens § 37, stk. 10, som i lovforslaget foreslås erstattet af § 37 a, stk. 1. Såfremt en kommune har iværksat en ny aktivitet uden forudgående tilladelse og tilladelse ikke kan gives, skal kommunen som udgangspunkt i medfør af den gældende § 37, stk. 10, afstå hele sin forsyningskoncern. Denne sanktion foreslås med tilbagevirkende kraft ændret i § 37 a, stk. 1, således at det som udgangspunkt alene er den nye aktivitet, der skal afstås. Såfremt transport- og energiministeren vurderer, at tilladelse til bevarelse af ejerandele i det fusionerede selskab ikke kan gives, vil kravet om, at afståelse skal ske snarest, blive fraveget, idet der som følge af ovennævnte politiske aftale foreligger særlige hensyn. Da det således er forudsat, at den pågældende kommune kan indgå i fusionen, og da det endvidere er forudsat, at det fusionerede selskab efterfølgende skal børsnoteres, findes det ikke rimeligt at stille krav om, at kommunen skal afstå sin ejerandel forud for den forudsatte børsnotering. Et vilkår vil således naturligt være, at ejerandelene skal afstås senest i forbindelse med en kommende børsintroduktion af det fusionerede selskab.

Som det fremgår ovenfor, vil kravet om afståelse snarest kun blive fraveget under helt særlige omstændigheder. Det betyder, at der skal være særlig kvalificerende grunde som ovenfor, hvor kommunens engagement i det fusionerede selskab er forudsat af Folketinget. Risikoen for at lide et økonomisk tab ved en hurtig afståelse vil således ikke i sig selv være tilstrækkelig til at fravige kravet om afståelse snarest.

Til nr. 10

Ændringsforslaget har til formål at sikre, at selskaber, der er tilsluttet det samlede naturgasforsyningsystem inkl. tilstødende naturgasforsyningsystemer, udveksler nødvendige data i beredskabs-situationer og andre ekstraordinære situationer samt i den løbende drift for at undgå, at sådanne situationer opstår. Sådant dataudveksling foretages normalt i henhold til bilaterale aftaler mellem selskaber, som er direkte forbundet, og sådanne aftaler påregnes også fremover at danne grundlaget for denne dataudveksling.

Hjemmelen i stk. 3 indsættes derfor primært for at sikre, at sådanne aftaler også fremover indgås mellem selskaber, som er tilsluttet det samlede naturgasforsyningssystem inkl. tilstødende naturgasforsyningssystemer. I enkelte tilfælde vil en af parterne i en sådan dataudveksling ikke være omfattet af naturgasforsyningsloven, men det forhindrer ikke, at den part, som er omfattet af naturgasforsyningsloven, vil skulle sikre, at der indgås en bilateral aftale om dataudvekslingen.

Inden der tages stilling til anvendelse af hjemmelen, vil Energistyrelsen drøfte spørgsmålet med de involverede selskaber.

Til nr. 11

Tilføjelsen til bestemmelsen foreslås alene med henblik på i lovteksten at præcisere, at undtagelsen fra stk. 2 både omfatter dispositioner vedrørende direkte og indirekte ejerandele i de selskaber, der besidder minoritetsandelene i et kontrolleret selskab. Dispositioner vedrørende ejerandele i et selskab, som gennem et andet selskab ejer en minoritetsandel i et kontrolleret selskab omfattet af bestemmelsen, vil således også være omfattet af undtagelsen. Dette indebærer ikke indholdsmæssige ændringer i forhold til stk. 4 som indeholdt i lovforslaget. For så vidt angår udstrækningen af bestemmelsen, henvises derfor til bemærkningerne til lovforslaget.

Til nr. 12

For så vidt angår elforsyningslovens § 34, stk. 5, 2. pkt., som affattet i lovforslaget, henvises til det i ændringsforslag nr. 13 foreslåede stk. 7.

Formålet med det nye 2. pkt. er at undgå, at bestemmelsen i stk. 5, 1. pkt., anvendes til at omgå stk. 1 og 2. Dette kunne eksempelvis ske ved, at et selskab erhverver op til 49 pct. af ejerandelene i to eller flere selskaber, som direkte eller indirekte besidder distributionsandele, og hvoraf det ene selskab direkte eller indirekte har ejerandele i de andre, og at alle disse selskaber dermed direkte eller indirekte har ejerandele i et ejerselskab. Ved en efterfølgende selskabsmæssig omstrukturering, hvorved de nævnte selskaber fusioneres, ville den nye ejer kunne opnå mere end 50 pct. af ejerandelene i det fortsættende selskab og dermed opnå bestemmende indflydelse, uanset at selskabet inden fusionen ikke besad bestemmende indflydelse i nogen af de selskaber, som indgik i fusionen.

Dette ville klart være i modstrid med formålet med bestemmelsen, hvilket er baggrunden for det foreslåede nye 2. pkt. Det følger heraf, at en selskabsmæssig omstrukturering, hvorved en ejer opnår bestemmende indflydelse i et selskab, der består efter omstruktureringen, kun er omfattet af stk. 5, 1. pkt., såfremt den pågældende ejer på tidspunktet for omstruktureringen i forvejen besad bestemmende indflydelse i mindst et af de selskaber, som indgik i omstruktureringen, og som den 19. april 2006 direkte eller indirekte besad ejerskab til distributionsandele. Når det sidste komma i bestemmelsen er nødvendigt, skyldes det, at der i omstruktureringen kunne tænkes at indgå et eller flere yderligere selskaber, hvori ejeren på tidspunktet for omstruktureringen har bestemmende indflydelse, men som ikke oprindeligt har været ejere af distributionsandele, hverken direkte eller indirekte, hvilket ikke bør gøre nogen forskel i forhold til bestemmelsens sigte. Det bemærkes i den forbindelse, at det forudsættes, at et selskab, hvori den pågældende ejer har bestemmende indflydelse, for at være omfattet af ordlyden i den foreslåede bestemmelse også på tidspunktet for omstruktureringen fortsat direkte eller indirekte skal besidde distributionsandele, hvilket således er en betingelse for, at den selskabsmæssige omstrukturering er omfattet af bestemmelsen i stk. 5, 1. pkt.

Med bestemmelsen sidestilles de af bestemmelsen i 2. pkt. omfattede omstruktureringer med selskabsmæssige omstruktureringer, hvori der både indgår selskaber, der direkte eller indirekte besidder ejerandele i distributionselskaber, og andre selskaber, som ikke i forvejen direkte eller indirekte besidder distributionsandele. Sådanne selskabsmæssige omstruktureringer er således heller ikke

omfattet af bestemmelsen i stk. 5, 1. pkt., som alene omfatter omstruktureringer mellem selskaber, der alle i forvejen direkte eller indirekte besidder distributionsandele.

Det forhold, at en omstrukturering ikke omfattes af stk. 5, 1. pkt., betyder, at der vil skulle foretages en vurdering efter stk. 1 og 2.

I forhold til stk. 2 følger det heraf, at der set i forhold til de i omstruktureringen involverede distributionsandele vil skulle foretages en vurdering af, hvorvidt der er indtrådt en situation omfattet af bestemmelsen. Dette vil for eksempel være tilfældet, såfremt selskaber, som ikke i forvejen direkte eller indirekte besidder distributionsandele, gennem en fusion med selskaber, der allerede direkte eller indirekte besidder distributionsandele, opnår en samlet ejerandel i det fusionerede selskab på 50 pct. eller opnår bestemmende indflydelse. Heraf følger, at situationen omhandlet i 2. pkt., hvor et nyt selskab opnår bestemmende indflydelse i et selskab, der består efter en selskabsmæssig omstrukturering, altid vil udløse pligt til afståelse efter stk. 2.

I henhold til stk. 1 kan distributionsandele kun afstås til staten. Det følger heraf, at det direkte ejerforhold til distributionsandele kun kan ske til andre end Energinet.dk, såfremt dette enten er baseret på en selskabsmæssig omstrukturering omfattet af stk. 5, 1. pkt., er omfattet af stk. 3 eller er baseret på en udnyttelse af forkøbsrettigheder, køberettigheder og tegningsrettigheder stiftet før den 21. april 2004, jf. stk. 6.

Til nr. 13

Ændringsforslaget til naturgasforsyningslovens § 34, stk. 7, svarer med en enkelt ændring til den i lovforslaget indeholdte bestemmelse i stk. 5, 2. pkt. Bestemmelsen foreslås flyttet til et selvstændigt stykke af redaktionelle årsager. Det fremgår af forslaget til nyt stk. 7, at selskabsmæssige omstruktureringer, som indebærer, at et selskab, der direkte ejer distributionsandele (et ejerselskab) og som følge af den selskabsmæssige omstrukturering i stedet bliver indirekte ejer af de pågældende distributionsandele, ikke vil være omfattet af bestemmelsen i stk. 5, 1. pkt., medmindre transport- og energiministeren giver tilladelse hertil. Kravet om tilladelse skyldes, at selskaberne ikke frit skal kunne bringe sig ud af stk. 1, hvorefter distributionsandele udelukkende kan afstås til staten, og ind i stk. 2, hvor pligt til afståelse alene indtræder, når der sker ejerskifte i selskaberne, således som det er defineret i bestemmelsen. Såfremt der ikke gives tilladelse, vil konsekvensen være, at overdragelsen af det direkte ejerskab til distributionsandelene i henhold til stk. 1 er ugyldig, idet det følger af stk. 1, at distributionsandele udelukkende kan afstås til staten. Transport- og energiministerens tilladelse vil således være en betingelse for gyldigheden af den selskabsmæssige omstrukturering. Ministeren kan stille vilkår for meddelelse af tilladelse med henblik på at sikre, at statens købepligt indtræder ved enhver videreoverdragelse af det indirekte ejerskab til det tidligere direkte ejede distributionsnet. Herved bliver det ved fastsættelsen af vilkår muligt at sikre, at princippet i stk. 1 alene modificeres i den udstrækning, som hensynet bag tilladelsen kan begrunde. Tilladelse vil alene blive meddelt, såfremt selskaberne kan godtgøre et reelt behov herfor begrundet i andre forhold end § 34.

Til nr. 14

Det foreslås, at henvisningen til naturgasforsyningslovens § 34, stk. 1, udgår, idet der ikke efter stk. 1 indtræder pligt til afståelse. I henhold til stk. 1 kan distributionsnet, som ejes af en bevillingshaver, og ejerandele i distributionsselskaber, der ejer sådanne net, udelukkende afstås til staten. Aftaler om afståelser, der strider mod dette, er uden retsvirkninger (nulliteter). Konstaterer transport- og energiministeren, at der er indgået en aftale i strid med stk. 1, vil ministeren som led i tilsynet med bestemmelsen gøre parterne opmærksomme på aftalens ugyldighed. Hvis parterne bestrider ugyldigheden, kan ministeren søge denne fastslået ved et civilt søgsmål mod aftalens parter.

Til nr. 15

Prisbestemmelserne i § 37 d om Energinet.dk og denne virksomheds helejede datterselskaber bygger på den forudsætning, at der er tale om en naturlig monopolvirksomhed, hvor det alene er tilladt, at virksomheden opnår dækning af sine omkostninger samt den nødvendige forrentning af virksomhedens kapital.

Med overtagelsen af det ene af DONG's to gaslagre overtager Energinet.dk en virksomhed, hvis ydelser vil skulle udbydes i konkurrence med ydelser fra bl.a. det lager, som forbliver i DONG's eje. For at sikre lige konkurrencevilkår bør lagerselskaberne underlægges samme regulering af deres priser. Det foreslås derfor, at Energinet.dk's lagervirksomhed underlægges samme regulering, som andre lagerselskaber er underlagt i naturgasforsyningslovens § 38, i stedet for den regulering, der gælder Energinet.dk's øvrige virksomhed, jf. naturgasforsyningslovens § 37 d, stk. 1, således at lagervirksomheden kan drives på markedsvilkår. Der ændres således ikke på prisreguleringen af lagerydelser ved Energinet.dk's overtagelse af det ene lager.

Ved at Energinet.dk's lagervirksomhed underlægges samme prisregulering som andre lagerselskaber sikres den fleksibilitet, som er nødvendig for at kunne drive virksomhed på kommercielle vilkår. Prisreguleringen bør derfor også indeholde mulighed for at akkumulere et overskud med henblik på konsolidering til at imødegå eventuelle fremtidige perioder med underskud. Prisreguleringen af lagervirksomheden vil derved adskille sig fra prisreguleringen af Energinet.dk's øvrige ydelser, som ikke er konkurrenceudsat virksomhed. Det skal i den forbindelse bemærkes, at gasdirektivet og naturgasforsyningsloven indeholder regler, der forbyder krydssubsidiering mellem de forskellige aktiviteter.

Ifølge bemærkningerne til naturgasforsyningslovens § 38 skal der ved prisfastsættelsen tages hensyn til, at der bør være mulighed for at opnå et rimeligt afkast af hele den i selskaberne investerede kapital. Energitilsynet vil som hidtil skulle føre tilsyn med rimeligheden af lagerselskabernes priser og betingelser. Det gælder også den lagervirksomhed, der overdrages til Energinet.dk.

Det er fortsat hensigten, at Energitilsynet ved sin vurdering af rimeligheden af priser og betingelser skal forholde sig til, om omkostningerne til drift af virksomhederne svarer til omkostningerne ved en effektiv drift, og at priserne for lagerydelser ikke i væsentlig grad må overstige prisniveauet på tilsvarende markeder.

Tilsynet har hidtil baseret sig på et tilsyn med DONG som eneste udbyder af lagerydelser i Danmark. Fremover skal Energitilsynets tilsyn med priser og betingelser tilrettelægges under hensyn til, at der er flere udbydere i konkurrence. Det forudsættes, at Energitilsynet løbende følger prisudviklingen og konkurrencesituationen på markedet for lagerydelser.

Overskud fra lagervirksomheden vil som udgangspunkt skulle anvendes til konsolidering, men kan eventuelt anvendes til andre formål i Energinet.dk-koncernen, jf. forslag til ny § 13, stk. 4, i lov om Energinet.dk. Muligheden for at kunne akkumulere et overskud ændrer imidlertid ikke ved bestemmelsen om, at der ikke kan udlødes overskud fra Energinet.dk til staten, jf. § 13, stk. 3, i lov om Energinet.dk.

Ved at eje en konkurrenceudsat aktivitet vil statens virksomhed, Energinet.dk, påtage sig en kommerciel risiko. Der vil derved kunne opstå en situation, hvor der akkumuleres et underskud, som det ikke er muligt at få dækket via indtægter fra salg af lagerydelser. I en sådan situation kan det blive nødvendigt at overveje et kapitalindskud, ændringer i ejerforholdene el.lign. i forhold til lagerselskabet.

For så vidt angår ændringsforslaget til § 38, stk. 1, er der alene tale om en lovteknisk ændring, som præciserer, at Energinet.dk's transmissionsvirksomhed fortsat er undergivet bestemmelserne i § 37 d og ikke § 38.

For så vidt angår ændringsforslaget til § 40, stk. 2, er der tale om en konsekvensændring som følge af, at Energinet.dk får hjemmel til at drive lagervirksomhed.

Til nr. 16

Baggrunden for ændringsforslaget til § 20, stk. 1, er, at Dansk Fjernvarme har stillet spørgsmål ved, om § 20 i den gældende varmforsyningslov giver fjernvarmeselskaberne sikkerhed for, at udgifter til de foreslåede energispareaktiviteter fuldt ud kan indregnes i varmepriserne. Foreningen har henvist til, at energispareaktiviteterne i vid udstrækning ikke forventes at blive pålagt, men derimod at basere sig på en aftale. Det er på den baggrund fundet rigtigt at præcisere den pågældende lovbestemmelse.

Som det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger vedrørende energibesparelser, har udgifter til gennemførelse af energibesparelser hidtil kunnet indregnes i varmepriserne efter varmforsyningslovens § 20, stk. 1, under posten »omkostninger som følge af pålagte offentlige forpligtelser«.

Med ændringsforslaget til § 20, stk. 1, præciseres i overensstemmelse med lovforslagets almindelige bemærkninger vedrørende energibesparelser, at omkostninger til energispareaktiviteter efter §§ 28 a, 28 b og 29 kan indregnes i varmepriserne i henhold til »hvile i sig selv-princippet« i varmforsyningslovens § 20, stk. 1, under »omkostninger som følge af pålagte offentlige forpligtelser«. Udgifter til energispareaktiviteter efter de nævnte bestemmelser kan således efter forslaget indregnes i tariffene, også såfremt aktiviteterne udføres efter en aftale og derfor ikke er ensidigt pålagt.

Mulighederne for at indregne omkostninger i tariffene gælder både for aktiviteter i henhold til bestemmelserne, som de enkelte virksomheder selv gennemfører, og for aktiviteter, som virksomhederne i fællesskab, f.eks. gennem et fælles organ, eller på anden måde gennemfører via tredjepart.

Til nr. 17

Det fremsatte forslag til § 23 k, stk. 3, gør det muligt for visse fremføringsvirksomheder, der er en del af en koncern med flere forsyningsarter – herunder el og varme – at opfylde kravene om forbrugerrepræsentation og -indflydelse i både el- og varmforsyningslovene ved en samlet valghandling til den øverste juridiske person i koncernen. Der skal være tale om virksomheder ejet af forbrugere, kommuner eller en selvejende institution, ligesom der skal være et sådant sammenfald mellem forbrugerne, at flertallet af bestyrelsen i den øverste juridiske person kan siges at være valgt af forbrugerne i fremføringsvirksomhedens forsyningsområde.

I koncerner, hvor der ikke er det fornødne sammenfald mellem forbrugerne af de forskellige forsyningsarter – herunder el og varme – vil der ikke kunne foretages et samlet valg til den øverste juridiske person i koncernen, men skulle foretages valg af forbrugerrepræsentanter i henhold til både el- og varmforsyningsloven. Når der er færre varmførere end elforbrugere, betyder dette, at bestyrelsen for den øverste juridiske person ikke vil have mulighed for at udpege flertallet af fremføringsvirksomhedens bestyrelse. Derved vil den øverste juridiske person ikke have bestemmende indflydelse på fremføringsvirksomheden.

Med ændringsforslaget til nye stk. 4 og 5 i § 23 h ændres sidstnævnte for fremføringsvirksomheder som nævnt i stk. 1, der er ejet af forbrugere, kommuner eller en selvejende institution, og som er koncernforbundet med en elnetvirksomhed. I de tilfælde, hvor varmførerne i fremføringsvirksomhedens forsyningsområde i kraft af deres ejerskab eller gennem en selvejende institution delta-

ger i valget af flertallet af bestyrelsen i den øverste juridiske person, vurderes det tilstrækkeligt, at forbrugerne i fremføringsvirksomhedens forsyningsområde alene vælger mindst to medlemmer af fremføringsvirksomhedens bestyrelse. Det samme gælder i de tilfælde, hvor kommunalbestyrelserne i fremføringsvirksomhedens forsyningsområde i kraft af deres ejerskab deltager i valget af flertallet af bestyrelsen i den øverste juridiske person.

Forbrugerne i fremføringsvirksomhedens forsyningsområde sikres ikke ved undtagelsen bestemmende indflydelse i fremføringsvirksomheden, men får dog indflydelse både via deltagelsen i valget af flertallet af medlemmer i bestyrelsen for den øverste juridiske person og ved valget af mindst to medlemmer direkte til fremføringsvirksomhedens bestyrelse.

Virksomheder ejet af forbrugere omfatter i denne bestemmelse også fremføringsvirksomheder, som indgår i en koncern med andre forsyningsarter, og hvor den øverste juridiske person derfor er ejet af flere forskellige typer af forbrugere, hvoraf varmemeforbrugerne udgør en mindre del. For kommunalt ejede virksomheder kan også tænkes tilfælde, hvor koncernen er ejet både af kommuner i og uden for fremføringsvirksomhedens forsyningsområde.

Valget af mindst to medlemmer i fremføringsvirksomhedens bestyrelse, jf. forslaget til stk. 4, nr. 1, skal ske efter valgreglerne i § 23 k, stk. 2, dvs. på en sådan måde, at forbrugerindflydelsen i rimeligt omfang afspejler antallet af forbrugere og det faktiske energiforbrug. Medlemmerne skal efter bestemmelsen vælges direkte til bestyrelsen i fremføringsvirksomheden og kan ikke vælges til en holdingvirksomhed, hvor bestyrelsen efterfølgende skal vælge bestyrelsen i netvirksomheden. Forbrugerrepræsentanterne kan vælges direkte ved afstemning blandt forbrugerne eller via et repræsentantskab.

Ud over medlemmer valgt i henhold til stk. 4, nr. 1, vil der i nogle aktieselskaber også skulle vælges medarbejderrepræsentanter efter aktieselskabsloven. Hvis der er tale om store bestyrelser, forudsættes det, at antallet af medlemmer efter stk. 4, nr. 1, øges forholdsmæssigt, dog sådan at medlemmerne valgt i henhold til stk. 4, nr. 1, og medarbejderrepræsentanterne tilsammen ikke udgør et flertal af bestyrelsen.

Deltagelse i valget af flertallet af bestyrelsesmedlemmer til den øverste juridiske person kan enten ske efter valgreglerne i varmemeforsyningsloven eller efter valgreglerne i elforsyningsloven. Valgfriheden skyldes, at den koncernforbundne netvirksomhed med bevilling i henhold til elforsyningsloven skal have mulighed for at opfylde kravet om forbrugerrepræsentation i elforsyningsloven via den øverste juridiske person. Dette vil fortsat være muligt efter ændringsforslaget.

Det er endvidere anført, at bestyrelsen for fremføringsvirksomheden skal vælges af bestyrelsen for den øverste juridiske person. Det er forudsat, at det alene er flertallet, som vælges på denne måde, idet der også skal vælges medlemmer efter stk. 4, 1. pkt., og eventuelt medarbejderrepræsentanter. Valget vil kunne ske gennem et indskudt datterselskab. Der henvises til bemærkningerne til forslag til ændring af § 23 h, stk. 3.

Forslaget til nyt stk. 5 er indsat for at sikre, at de medlemmer, som er valgt efter stk. 4, nr. 1, og som derfor ikke har flertal i bestyrelsen, indgår som fuldgyldige medlemmer i bestyrelsen med samme rettigheder og pligter som de øvrige medlemmer.

Begrebet koncernforbundet virksomhed skal i kapitlet forstås i overensstemmelse med definitionen af koncernvirksomhed i årsregnskabslovens bilag 1.B.3, jf. lovbekendtgørelse nr. 196 af 23. marts 2004 om erhvervsdrivende virksomheders aflæggelse af årsregnskab m.v. (årsregnskabsloven).

Forslaget til nyt stk. 6 indeholder undtagelser fra aktieselskabsloven, som er nødvendige for, at forbrugerne kan gives mulighed for at vælge bestyrelsesmedlemmer, eventuelt via et repræsentantskab. Der er tale om en parallelbestemmelse til elforsyningslovens § 40, stk. 2.

Til nr. 18

Ændringen beror på, at når der er tale om en koncern, som er organiseret som en selvejende institution, vil det være den øverste juridiske person, som er selvejende. Derfor bør der stå »der er ejet af«, også for så vidt angår de selvejende institutioner.

Til nr. 19

Der er tale om et ændringsforslag, som er parallelt til ændringsforslag nr. 9 vedrørende § 37 a, stk. 1. Der henvises til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 9, hvoraf bl.a. fremgår, hvordan bestemmelsen vil blive administreret i forhold til kommuners engagement i Elsam A/S og den kommende sammenlægning af Elsam A/S og DONG A/S.

Til nr. 20

Efter den foreslåede § 28 b, stk. 2, har varmedistributionsvirksomheder med en samlet varmelevering i 2004 til nettet på under 400 TJ ikke pligt til at sikre de energispareaktiviteter, der omfattes af § 28 b, stk. 1. Under drøftelserne af lovforslaget har Dansk Fjernvarme tilkendegivet, at man fra sektorens side finder det rimeligt at sænke denne grænse, således at en større andel af de samlede varmeleverancer omfattes af besparelsesforpligtelsen og omkostningerne for de omfattede varmedistributionsvirksomheder og deres forbrugere dermed reduceres. På denne baggrund er det fundet rigtigst at sænke fritagelsesgrænsen til varmedistributionsvirksomheder på eller under 100 TJ. Ændringen medfører, at godt 90 pct. af varmedistributionsvirksomhederne skal bidrage til at sikre energispareaktiviteterne.

Til nr. 21

I det omfang der i udmøntningen af bestemmelserne, herunder i eventuel aftale med branchen, gives mulighed for at medregne energibesparelser, som udføres i fjernvarmedistributionen, bør der ikke være krav om, at sådanne aktiviteter skal gennemføres i udskilte selskaber. Sådanne besparelsesaktiviteter bør kunne udføres af fjernvarmeselskabet, da disse indgår som en naturlig og integreret del af driften af distributionssystemet.

Med ændringsforslaget undtages udførelsen af energibesparelser i varmedistributionsvirksomhedernes distributionssystemer derfor fra kravet om selskabsmæssig adskillelse, jf. den foreslåede § 28 b, stk. 4, om, at varmedistributionsvirksomheden ikke selv kan udføre sådanne aktiviteter.

Ændringsforslaget skal ses i sammenhæng med, at Dansk Fjernvarme har anført, at energibesparelser opnået i selve distributionssystemet som følge af en aktiv indsats bør kunne medregnes i opgørelsen af energibesparelserne for fjernvarmeselskaberne. Der kan f.eks. være tale om udskiftning af utætte eller uøkonomiske dele af fjernvarmenet, om installation af bedre pumper eller mere energirigtig udnyttelse af selve distributionssystemet.

Til nr. 22 og 23

Det følger af reformopfølgingsaftalen af 22. marts 2000, der er den politiske aftale bag naturgasforsyningsloven, at naturgasnet og naturgaslagre skal forblive i offentligt eje. Aftalen om, at naturgasnet og -lagre skal forblive i offentligt eje, er siden blevet bekræftet ved aftale af 29. maj 2001 om

naturgasforsyning og energibesparelser. Aftalen er desuden bekræftet ved aftalen af 7. oktober 2004 om vilkårene for salg af aktier i DONG A/S, hvoraf det fremgår, at i tilfælde af, at aktiemajoriteten i DONG afhændes, skal staten først tilbagekøbe naturgasnettet og naturgaslagrene fra selskabet.

Europa-Kommissionen godkendte den 14. marts 2006 sammenlægningen af DONG med Elsam og Energi E2 m.fl. Godkendelsen er bl.a. givet på betingelse af, at DONG afstår et af sine to naturgaslagre for derved at skabe konkurrence mellem lagerydelser. Kommissionen har forudsat, at salget sker til en køber, som er uafhængig af parterne i sammenlægningen, og som har den finansielle styrke til at varetage opgaven. Køber skal desuden have forudsætninger for at skabe konkurrence til DONG og eventuelle andre konkurrenter.

Da lageret skal forblive i offentligt eje, er det naturligt at lade Energinet.dk være køber. Energinet.dk har imidlertid ikke hjemmel i den eksisterende lovgivning til at varetage lageraktiviteter. Formålet med bestemmelsen i § 2, stk. 2, er at etablere denne hjemmel.

Energinet.dk er uafhængig af både parterne i fusionen og alle andre kommercielle aktører på gasmarkedet. En overdragelse til Energinet.dk vil derfor medvirke til at understøtte konkurrencen på markedet for lagerydelser.

Den foreslåede ændring af naturgasforsyningslovens § 38, jf. ændringsforslag nr. 15, giver mulighed for, at Energinet.dk's prissætning af lagerydelser sker på markedsvilkår. Dermed skabes lige vilkår for konkurrence mellem Energinet.dk og anden lagervirksomhed, hvilket er forudsat i Kommissionens godkendelse.

Overtagelsen vil skulle ske til markedspris efter forhandling mellem Energinet.dk og DONG. Energinet.dk vil skulle påtage sig en gældsforpligtelse for at finansiere købet. Den nærmere organisering og finansiering af Energinet.dk's køb af lagervirksomheden vil blive tilrettelagt af Energinet.dk i samarbejde med Transport- og Energiministeriet.

I forlængelse af nr. 01 foreslås det i § 12, stk. 1, nr. 1, præciseret, at der skal føres separate regnskaber for lagervirksomhed som for de øvrige dele af Energinet.dk's elektricitets- og naturgasaktiviteter. Dette er bl.a. et krav i medfør af naturgasdirektivet.

I forlængelse af nr. 01 foreslås det i § 12, stk. 1, nr. 2, præciseret, at indtægter fra ejerskab af lagerfaciliteter skal specificeres på samme måde, som i dag gælder for Energinet.dk's ejerskab af transmissions- og distributionsnet.

Bestemmelsen i den gældende § 13, stk. 1, i lov om Energinet.dk vedrørende muligheden for tilbageførsel af overskud som dividende til de respektive forbrugergrupper er møntet på Energinet.dk's naturlige monopolaktiviteter inden for el- og gasforsyning og den særlige prisregulering, der gælder for denne type virksomhed.

Med ændringen af lovens § 2, stk. 2, åbnes der nu mulighed for, at Energinet.dk også kan drive gaslagervirksomhed. Da gaslagervirksomheden er af kommerciel karakter, og da kunderne til gaslageret vil være de kommercielle aktører på gasmarkedet, findes det ikke hensigtsmæssigt på samme måde at kunne udbetale dividende fra gaslagervirksomheden. Overskud fra gaslagervirksomhed vil derfor som udgangspunkt skulle anvendes til konsolidering, jf. dog forslaget til nyt stk. 4.

Med den foreslåede bestemmelse i § 13, stk. 4, åbnes der mulighed for, at transport- og energiministerien kan fastsætte regler om anden anvendelse af overskud fra lagervirksomhed end til konsolidering, jf. § 13, stk. 1.

Som udgangspunkt vil overskud skulle anvendes til konsolidering. Med tiden kan det imidlertid ikke udelukkes, at lagervirksomheden opnår en sådan soliditet, at det vil være mere hensigtsmæssigt at trække overskud ud af lagervirksomheden og anvende midlerne til andre formål. Det er tanken

med bestemmelsen, at transport- og energiministeren i givet fald vil kunne fastsætte regler om, at overskud fra lagervirksomheden helt eller delvis skal kunne anvendes til andre aktiviteter i Energinet.dk. Da Energinet.dk påtager sig en økonomisk risiko ved at investere i lagervirksomhed, er det naturligt, at Energinet.dk også kan disponere over et eventuelt overskud af virksomheden. Hvordan og i hvilket omfang dette kan ske, må imidlertid bero på en nærmere vurdering, herunder af eventuelle begrænsninger, der måtte følge af EU-retlige forhold.

Eventuelle regler om anvendelse af overskud fra lagervirksomhed vil forinden udstedelse blive forelagt Folketingets Energipolitiske Udvalg.

Til nr. 24

Det foreslås, at bestemmelserne som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 26, og § 2, nr. 12, med de foreslåede ændringsforslag først får virkning fra den 19. april 2006. Dette skyldes, at der er en sådan indbyrdes sammenhæng mellem de enkelte dele af bestemmelserne, herunder de stillede ændringsforslag, at disse bør få virkning fra samme tidspunkt. Der henvises i øvrigt til de i lovforslaget indeholdte bemærkninger til § 9, stk. 4.

Til nr. 25

Den foreslåede overgangsbestemmelse vedrører situationer, hvor direkte ejere af en transmissionsvirksomhed efter tidspunktet for ikrafttrædelsen af den gældende elforsyningslovs § 35, stk. 1, den 1. januar 2005, har foretaget en selskabsmæssig omstrukturering, som har medført, at ejervirksomhedernes hidtidige direkte ejerskab i stedet er blevet indirekte, eksempelvis gennem indskydelse af et mellemliggende selskab.

En sådan selskabsmæssig omstrukturering vil efter elforsyningslovens § 35, stk. 7, som affattet ved § 1, nr. 26, ikke fremover kunne foretages uden tilladelse fra transport- og energiministeren. Dette skyldes, at virksomhederne ikke gennem en selskabsmæssig omstrukturering bør kunne ændre et direkte ejerskab til et indirekte og derigennem opnå mulighed for inden for rammerne af stk. 2 at sælge dele af deres nu indirekte ejerandele, hvilket ville have været udelukket, såfremt ejerskabet fortsat havde været direkte, jf. stk. 1. Der henvises til bemærkningerne til elforsyningslovens § 35, stk. 7, som affattet ved § 1, nr. 26.

Det følger af den foreslåede overgangsbestemmelse, at virksomheder, som den 1. januar 2005 til sammen besad det samlede direkte ejerskab til en transmissionsvirksomhed, og som inden tidspunktet for lovforslagets fremsættelse den 9. februar 2006 har foretaget selskabsmæssige omstruktureringer, som har indebåret, at virksomhedernes direkte ejerskab til transmissionsandelene i stedet er blevet et indirekte ejerskab, med transport- og energiministerens godkendelse inden den 1. juli 2007 vil kunne foretage en ny selskabsmæssig omstrukturering (herefter omtalt som »restrukturering«), som indebærer, at det indirekte ejerskab igen bliver direkte og svarende til ejerskabsforholdene på tidspunktet for den oprindelige omstrukturering, uden at bestemmelsen i stk. 5, 4. pkt., som affattet ved § 1, nr. 26, finder anvendelse.

Såfremt der er virksomheder, som benytter sig af den beskrevne mulighed for restrukturering, indebærer bestemmelsen, at der ved fremtidige afståelser af direkte eller indirekte ejerandele i ejervirksomhederne, som indgår i restrukturen, ikke i medfør af bestemmelsen i stk. 5, 4. pkt., som affattet ved § 1, nr. 26, skal ske en vurdering af, om afståelse af en tilsvarende andel af den pågældende ejers ejerandele inden gennemførelsen af restrukturen ville have medført, at der var indtrådt ejerskifte efter stk. 2. Det vil således ikke udgøre et ejerskifte efter stk. 5, 4. pkt., jf. stk. 2, som affattet ved § 1, nr. 26, uanset om dette ville have været tilfældet.

Bestemmelsen vil have betydning for situationer, hvor en bred kreds af ejervirksomheder på et tidspunkt i tidsrummet fra den 1. januar 2005 til den 9. februar 2006 har indskudt et nyt selskab imellem de hidtidige ejervirksomheder og transmissionsvirksomheden. Efter omstruktureringen vil det indskudte selskab blive den nye ejervirksomhed, og transmissionsandelene vil blive det indskudte selskabs ejerandele i transmissionsvirksomheden. Det følger heraf, at der i medfør af stk. 2 vil udløses ejerskifte med deraf følgende pligt for ejervirksomheden til at afstå samtlige sine transmissionsandele, hvis der i en hvilken som helst af de virksomheder, som direkte eller indirekte besidder ejerandele i ejervirksomheden, indtræder en situation, som er omfattet af bestemmelsen. Dette vil efter omstændighederne kunne betyde, at en ændring af ejerforholdene i selv en lille virksomhed, der indirekte besidder ejerandele i ejervirksomheden, vil kunne medføre pligt for ejervirksomheden til at afstå samtlige sine transmissionsandele. Såfremt de oprindelige ejervirksomheder imidlertid i medfør af den foreslåede overgangsbestemmelse vælger at foretage en restrukturering, der indebærer, at det nu indirekte ejerskab igen bliver direkte og svarende til ejerskabsforholdene på tidspunktet for den oprindelige omstrukturering, vil dette efter bestemmelsen kunne lade sig gøre, uden at stk. 5, 4. pkt., som affattet ved § 1, nr. 26, finder anvendelse. Det bemærkes konkret, at kredsen af ejere til transmissionsvirksomheden Fyns Net 150 kV A/S befinder sig i den beskrevne situation og i forbindelse med lovforslaget har fremsat ønske om at kunne vende tilbage til den oprindelige ejerstruktur, uden at stk. 5, 4. pkt. finder anvendelse. Det er et direkte sigte med den foreslåede bestemmelse at give mulighed herfor.

Det bemærkes, at det også for staten vil være ønskværdigt, såfremt ejerne af Fyns Net 150 kV A/S benytter sig af muligheden for at foretage en restrukturering, som indebærer, at det indirekte ejerskab igen bliver direkte. En sådan restrukturering vil således hindre, at ejerne udnytter de muligheder for delvist salg af deres nu indirekte ejerandele, som rummes inden for rammerne af stk. 2. Dette skal sammenholdes med, at lignende situationer som følge af den foreslåede bestemmelse i stk. 7 som affattet ved § 1, nr. 26, ikke vil kunne opstå fremover.

Det følger af bestemmelsen, at den deri beskrevne mulighed for at foretage en restrukturering, uden at stk. 5, sidste pkt., finder anvendelse, kræver transport- og energiministerens godkendelse. Baggrunden herfor er at give mulighed for at påse, at betingelserne i bestemmelsen overholdes. Dette gælder særlig betingelsen om, at ejerforholdene efter den nye omstrukturering skal svare til ejerskabsforholdene på tidspunktet for den oprindelige omstrukturering. Heraf følger, at de involverede virksomheder ikke i perioden mellem de to omstruktureringer må have foretaget dispositioner vedrørende deres indirekte ejerskab til transmissionsandelene, som efter stk. 1 ville have medført pligt til afståelse, hvis der havde været tale om et direkte ejerskab til transmissionsandelene. Om nødvendigt kan der stilles vilkår i forbindelse med godkendelsen.

Såfremt der mellem de involverede ejervirksomheder på tidspunktet for den oprindelige omstrukturering bestod en forkøbsret stiftet før den 21. april 2004 og dermed omfattet af stk. 6, indebærer den foreslåede overgangsbestemmelse mulighed for, at ejervirksomhederne på tidspunktet for restruktureringen kan videreføre forkøbsretten mellem sig, uanset om der i den mellemliggende periode er foretaget ændringer i bestemmelsen om forkøbsretten som følge af den oprindelige selskabsmæssige omstrukturering. Dette forudsætter dog, at indholdet af forkøbsretten på tidspunktet for restruktureringen svarer til den oprindelige forkøbsret, og at ejerkredsen omfattet af forkøbsretten er identisk med den oprindelige ejerkreds.

Joan Erlandsen (V) Eyvind Vesselbo (V) fmd. Jens Kirk (V) Lars Christian Lilleholt (V)
Ellen Trane Nørby (V) Tina Petersen (DF) Hans Kristian Skibby (DF)
Charlotte Dyremose (KF) Christian Wedell-Neergaard (KF) Torben Hansen (S)
Jens Christian Lund (S) Kim Mortensen (S) Niels Sindal (S) Arne Toft (S)
Martin Lidegaard (RV) Anne Grete Holmsgaard (SF) nfm. Per Clausen (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurin (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 156

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat, fra transport- og energiministeren
2	Supplerende høringssvar og høringsnotat, fra transport- og energiministeren
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Henvendelse af 27/2-06 fra Dansk Fjernvarme
5	Notater, spørgsmål og svar, som er indgået i de politiske drøftelser om lovforslaget inden fremsættelsen, fra transport- og energiministeren
6	Henvendelse af 9/3-06 fra Euroheat & Power
7	Supplerende spørgsmål og svar, som er indgået i de politiske drøftelser om lovforslaget, fra transport- og energiministeren
8	Svar på spørgsmål stillet af ordførerne i forbindelse med 1. behandling af lovforslaget, fra transport- og energiministeren
9	Energistyrelsens notat af 20/2-06, fra transport- og energiministeren
10	Henvendelse af 3/4-06 fra Brancheforeningen for Biogas
11	Henvendelse af 4/4-06 fra Danmarks Naturfredningsforening
12	1. udkast til betænkning
13	Ændringsforslag fra transport- og energiministeren
14	2. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 156

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om, hvad der forhindrer, at et firma kan overtage kontrollen over en forsyningsvirksomhed gennem successive opkøb af ejerandele i firmaer, der igen samlet ejer mere end halvdelen af andelen i forsyningsvirksomheden, til transport- og energiministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om kommentar til henvendelsen af 27/2-06 fra Dansk Fjernvarme, og ministerens svar herpå
3	Spm. om kommentar til henvendelsen af 9/3-06 fra Euroheat & Power, og ministerens svar herpå
4	Spm. om skærpelse af reglerne om modregning i bloktilskud ved omdannelse af et forsyningselskab til en fond, til transport- og energiministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om begrundelsen for at skabe særlige grænser for kommunale selskabers aktiviteter i relation til bestemmelserne om modregning i bloktilskud, til transport- og energiministeren, og ministerens svar

-
- herpå
- 6 Spm. om samfundsinteresse i at skabe mulighed for opbygning af en alternativ teleinfrastruktur med fibernet, til transport- og energiministerens, og ministerens svar herpå
- 7 Spm. om den samfundsmæssige interesse i at skabe forskelsbehandling mellem de to former for forbrugere, der findes i elforsyning: andelsselskaber og kommunale selskaber, til transport- og energiministerens, og ministerens svar herpå
- 8 Spm. om konsekvenserne af, at kommunale forsyningsselskaber fortsætter som aktionærer i Elsam også efter fusionen med DONG, til transport- og energiministerens, og ministerens svar herpå
- 9 Spm., om ministeren vil stille ændringsforslag til elforsyningslovens § 35, således at der alene gives stemmeret til aktionærer, der er noteret med navn og godkendt af generalforsamlingen, til transport- og energiministerens, og ministerens svar herpå
- 10 Spm., om ministeren vil overveje at dispensere fra bestemmelserne om reduktion i bloktilskuddene i de tilfælde, hvor den kommunale ejer helt eller delvis anvender salgsprovenuet til forskning, udvikling og demonstration af vedvarende energi-teknologier, til transport- og energiministerens, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om kommentar til henvendelsen af 3/4-06 fra Brancheforeningen for Biogas, til transport- og energiministerens, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om kommentar til henvendelsen af 4/4-06 fra Danmarks Naturfredningsforening, til transport- og energiministerens, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om danske CDM-projekter vedrørende biogasanlæg i Thailand, til transport- og energiministerens, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om omsættelige CO₂-kvoter til biogasanlæg sammenlignet med pristilskud pr. kWh, til transport- og energiministerens, og ministerens svar herpå